

[delo.si](#)

Kljub vloženi tožbi je denar že razdeljen

Peter Rak

4-5 minutes

Razpis ministrstva za kulturo za Mrežo centrov raziskovalnih umetnosti in kulture (MCRUK) iz začetka letošnjega leta, ki je težak kar devet milijonov evrov, je sprožil veliko polemičnih odzivov. Gre za očitke o vnaprej pripravljenem razpisu za natančno določene inštitucije, vključno z Delavskim domom Trbovlje, kjer je bil v času razpisa direktor aktualni minister za kulturo **Zoran Poznič**, diskriminiranje drugih potencialnih prijaviteljev in ohlapno definirane cilje.

Ljubljanska Hiša eksperimentov je zaradi zavrnitve vloge vložila tožbo, vendar se je projekt, razdeljen na vzhodno in zahodno kohezijo, že začel izvajati. Včeraj so v Mariboru predstavniki treh institucij, ki so združeni v vzhodni koheziji (to je RUK, zahodna mreža je KONS s sedežem v Ljubljani) že predstavili svoje projekte, ki naj bi predstavljali »integracijo umetnosti in kulture v znanstvene in tehnološke raziskave, razvoj in inovacije, digitalizacijo, podjetništvo, usposabljanje in izobraževanje s poudarkom na humanistiki in družboslovju, ekologiji, krožnem gospodarstvu in trajnostnem razvoju«.

Predsednica mariborskega multimedijskega centra KIBLA **Aleksandra Kostič** je razpis označila za korekten, res pa so vsi, ki se v Sloveniji posvečajo sodobnim medijem, kar štiri leta nestrpno čakali na obljubljen razpis. Kar se tiče razpisnih pogojev so bili ti v pristojnosti ministrstva, zato jih ne morejo komentirati, sicer pa se Kostičevi devet milijonov evrov niti ne zdi zelo veliko denarja. Razdeljen bo na vzhodno in zahodno kohezijo, na številne partnerje ter na štiriletno obdobje, zato bo potrebno zelo racionalno razdeliti sredstva.

Projekti bodo po besedah predstavnikov Kible, Delavskega doma Trbovlje (DDT) in centra PiNA iz Kopra zelo konkretni, po zagotovilih **Boruta Jermana** iz centra PiNA bodo le dvajset odstotkov denarja namenili za delovanje sistema oziroma za plače, osemdešet odstotkov pa bo namenjenih programom. Sem sodijo začetne analize o potrebah in kapacitetah za tovrstno delovanje pri nas, enajst bo pilotnih projektov, ena od prednostnih nalog bo tudi ureditev ustreznih laboratorijev. Dosedanji nabor obsega zelo različne projekte, od mobilne samooskrbne družinske hiše, za katero ne bo potrebnega gradbenega dovoljenja, preko robotike, recikliranja materialov za potrebe 3d tiskanja do izkoriščanja invazivnih rastlin v industrijske namene.

»Tudi odločitev NASE, da pošlje človeka na Luno, je sprva zvenela utopično, vendar se je na koncu realizirala«, je bil slikovit Jerman, ki je kot primera dobre prakse izpostavil festivala Ars Electronica v Linzu ter delovanje MIT (Massachusetts Institute of Technology), ki je vzor sodelovanje med umetnostjo in tehnologijo. Kostičeva je opozorila, da so obveznosti jasne in da bo potrebno v primeru neuspešnosti projekta denar vračati, **Spela Pavli Perko** iz DDT pa je poudarila, da bodo v naslednjih letih redno izvajali razpise za nove partnerske projekte, ki se jim lahko pridruži vsak z dobro idejo.

No, v Hiši eksperimentov na takšno možnost ne računajo. Vztrajali bodo pri tožbi, ki so jo v začetku meseca vložili na ljubljansko upravno sodišče. Po besedah direktorja Hiše eksperimentov **Mihe Kosa** je bilo nesporno ugotovljeno, da je bila njihova vloga oddana pravočasno in je bila formalno popolna, zapletlo pa se je s statusom. Do sodelovanja na razpisu so bili upravičeni le prijavitelji in konzorcijski partnerji iz zasebnih in javnih zavodov ter društev s področja kulture, ne pa tudi ustanove. Na ministrstvu za kulturo zato Hiše eksperimentov sploh niso uvrstili v postopek ocenjevanja oziroma sploh niso imeli o čem odločati, saj sta bila po njihovem mnenju kvalificirana prijavitelja le dva, toliko pa je bilo tudi predvidenih upravičencev. Po mnenju Kosa je takšna določba razpisa diskriminatorna in predstavlja neenakopravno obravnavo različnih pravno - organizacijskih oblik in je tudi v nasprotju samim prijavnim formularjem in predvsem s pravom Evropske unije.